

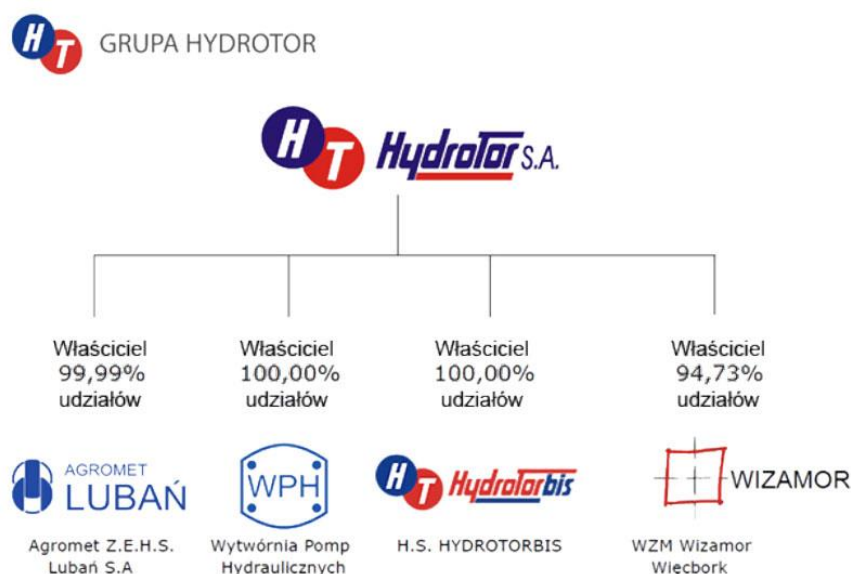
Oświadczenie na temat informacji
niefinansowych
Grupy Kapitałowej Hydrotor
za lata 2016 / 2017

Niniejsze oświadczenie stanowi realizację art. 49b ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2018.395 t.j.) i obejmuje informacje niefinansowe dotyczące Grupy Hydrotor za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2017 r. Przedmiotowe oświadczenie jest publikowane przez Emitenta po raz pierwszy.

Wybór i opis polityk, a także zaprezentowanych w Oświadczeniu wskaźników efektywności został dokonany w oparciu o kryterium istotności, przy uwzględnieniu czynników wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących działalności Grupy Hydrotor.

Głównymi czynnikami branżowymi pod uwagę w trakcie oceny istotności były: branża, przemysł w którym działa Grupa, jej profil działalności, otoczenie rynkowe, zakres oddziaływania na społeczność lokalną i środowisko naturalne, a także oczekiwania zidentyfikowanych interesariuszy. Dane przedstawione w Oświadczeniu będą weryfikowane i aktualizowane w rocznych okresach sprawozdawczych i regularnie publikowane wraz z raportami rocznymi za kolejne lata obrotowe.

W skład Grupy Kapitałowej Hydrotor S.A., w 2017 roku wchodziły P.H.S. „Hydrotor” S.A. – spółka matka, „Agromet” ZEHS Lubań SA, Wytwórnia Pomp Hydraulicznych Sp. z o.o., „Hydrotorbis” Sp. z o.o. oraz Więcborskie Zakłady Metalowe „Wizamor” Sp. z o.o.

Działalność grupy skupia się wokół hydrauliki siłowej której zadaniem jest przekazywanie energii lub sterowanie za pośrednictwem cieczy hydraulicznej pod ciśnieniem, w układzie zamkniętym. Działanie

układu hydraulicznego opiera się na wymuszonym i sterowanym przepływie cieczy hydraulicznej, która wykonuje pracę.

Sterowane układami hydraulicznymi realizowane jest w sposób mechaniczny, elektryczny czy też elektroniczny.

Głównym asortymentem produkcji w Hydrotor są: pompy hydrauliczne zębate i tłoczkowe, pompy olejowe do silników spalinowych, rozdzielacze blokowe sterowane ręcznie i elektrycznie, zawory przelewowe i zwrotne, regulatory przepływu, dzielniki strumienia, zasilacze hydrauliczne.

Ponadto Spółka prowadzi regenerację wyrobów hydrauliki siłowej takich jak: pompy zębate, pompy tłoczkowe, rozdzielacze, cylindry hydrauliczne, serwomechanizmy, zawory, orbitrole oraz elementy tłoczące pomp wtryskowych do wszystkiego typu urządzeń i maszyn.

Pompy hydrauliczne stosowane są w układach hydraulicznych w celu wytworzenia odpowiedniego ciśnienia i przepływu medium roboczego potrzebnego do uruchomienia odbiorników (siłowniki, silniki hydrauliczne itp). Pompy hydrauliczne mają zastosowanie w konstrukcjach różnorodnych urządzeń, takich jak: ciągniki rolnicze, kombajny zbożowe, ładowacze, wózki widłowe, samochody ciężarowe, obrabiarki, sprzęt budowlany, maszyny do robót drogowych, sprzęt ratowniczy, pojazdy komunalne, urządzenia przeładunkowe, maszyny obróbcze. Siłowniki hydrauliczne (cylindry) stosowane są praktycznie w każdym układzie hydraulicznym. Rozdzielacze hydrauliczne mają zastosowanie w urządzeniach o napędzie hydraulicznym. Służą do sterowania pracą odbiorników hydraulicznych. Pompy olejowe stosowane są w układach smarowania silników spalinowych.

Zawory hydrauliczne stosuje się w celu zabezpieczenia instalacji hydraulicznej przed nadmiernym wzrostem ciśnienia, zapewnienia bezpieczeństwa przy obsłudze w przypadku nagłej awarii instalacji hydraulicznej, a także dla umożliwienia przepływu cieczy roboczej w określonym kierunku. Sekcje tłoczące są zespołem generującym ciśnienie stosowanym w pompach tłoczkowych znajdujących wielorakie zastosowanie w budowie maszyn pojazdów i urządzeń.

Odrębnym rodzajem działalności zwiększającym rokrocznie swoje znaczenie jest precyzyjna obróbka elementów wielkogabarytowych oraz usługowe pomiary wykonywane w Wydziale Obróbki Wielkogabarytowej.

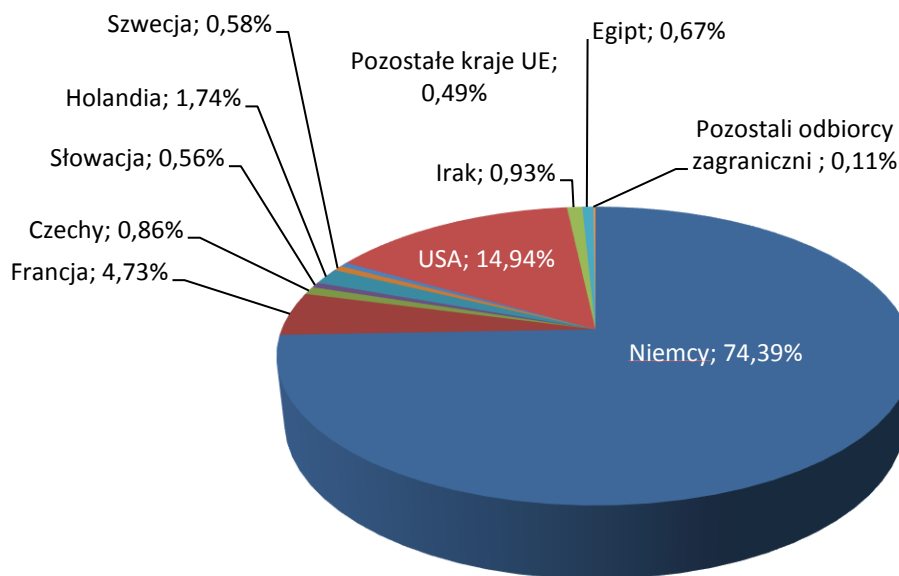
1. Opis modelu biznesowego

Grupa Hydrotor jest polską czołową grupą producencką produkującą hydraulikę siłową oraz świadcząca usługi precyzyjnej obróbki skrawaniem na rynek krajowy i zagraniczny. Grupa świadczy też usługi obróbki skrawaniem elementów wielkości od mikrometrów do wielu metrów.

Ponadto Spółka prowadzi regenerację wyrobów hydrauliki siłowej takich jak: pompy zębate, pompy tłoczkowe, rozdzielacze, cylindry hydrauliczne, serwomechanizmy, zawory, orbitrole oraz elementy tłoczące pomp wtryskowych do każdego typu urządzeń i maszyn.

Globalizacja rynków, wysokie nakłady kapitałowe oraz ludzkie w sferze badań i projektowania urządzeń i układów hydraulicznych wymuszają działania takie jak: konsolidacja pozioma i pionowa lub znalezienie partnera branżowego, których to Zarząd PHS Hydrotor S.A. nie wyklucza, upatrując w nich dodatkowe możliwości zwiększania wartości Spółki. W związku z tym Hydrotor cały czas pozostaje otwarty na alianse kapitałowe. Dotychczas do swojej grupy włączył trzy spółki kapitałowe. Jednak od 10 lat swoją działalność biznesową opiera o rozwój organiczny.

Grupa Hydrotor sprzedaje i wysyła swoje produkty do ponad 14 krajów na świecie, a udział eksportu sukcesywnie rośnie. Dzięki dywersyfikacji geograficznej oraz branżowej możliwe jest zmniejszenie wpływu koniunktury na rynkach, co pozwala na obniżenie poziomu ryzyka w rozwoju spółek.

Sprzedaż eksportowa – struktura geograficzna, dane za rok 2016

Grupa Hydrotor konsekwentnie buduje swoją markę współpracując z szeregiem podmiotów w kraju i za granicą. Większość naszych kontrahentów zagranicznych to duże renomowane firmy.

Głównymi odbiorcami naszych wyrobów są producenci maszyn rolniczych (ciągników, kombajnów, kosiarek, agregatów uprawowych, przyczep, pras, belownic), układów hydraulicznych, podnośników hydraulicznych, urządzeń przeładunkowych, maszyn budowlanych (koparek, dźwigów, ładowarek), samochodów i urządzeń komunalnych (pługów do odśnieżania, kontenerów śmieciowych, zamiatarek), urządzeń technologicznych (obrabiarek, wtryskarek) oraz producenci z branży transportowej (burty załadownicze, przyczepy, wózki widłowe).

Znaczna część wyrobów trafia również na rynek części zamiennych maszyn i urządzeń rolniczych.

Podstawowymi procesami produkcyjnymi stosowanymi w naszej firmie są:

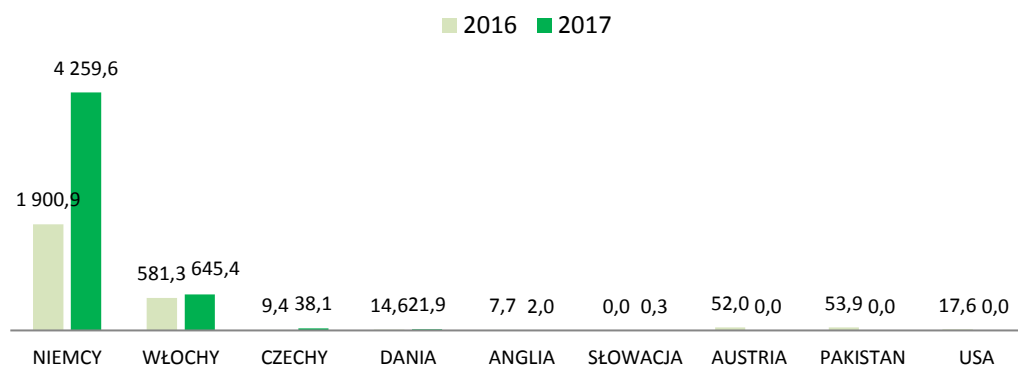
- obróbka skrawaniem
- spawanie
- obróbka galwaniczna (cynkowanie, anodowanie)
- procesy montażu
- hartowanie
- gratowanie (w tym termiczne)
- niklowanie i chromowanie elektrochemiczne
- spawanie metodą MIG/MAG i TIG
- malowanie natryskowe

Zgodnie z polityką centralizacji zaopatrzenia, wiodącą rolę w zakupach dla wszystkich spółek Grupy Kapitałowej, odgrywa Hydrotor S.A. Grupa Kapitałowa korzysta z krajowych i zagranicznych dostawców materiałów, kierując się jakością i dostępnością materiałów a także aktualnym kursem walut. Około 92 % materiałów w Hydrotor a blisko 100 % w przypadku pozostałych spółek Grupy Kapitałowej, sprowadzanych jest od dostawców krajowych. Największym dostawcą materiałów dla grupy jest firma Benteler z Dąbrowy Górniczej.

Najważniejszym zadaniem służb logistycznych jest nie tylko zakup po niskiej cenie, ale przede wszystkim dbanie o jakość kupowanych materiałów oraz terminowość dostaw. Grupa Kapitałowa Hydrotor dywersyfikuje dostawców podstawowych materiałów. Z reguły na określony asortyment materiałów Grupa posiada więcej niż jednego dostawcę, sprowadza materiały od 300 dostawców, ważniejsi dostawcy podlegają ocenie wydaną w oparciu o obowiązujące w firmie zasady systemu jakości ISO 9001.

2. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z podstawową działalnością Grupy Kapitałowej

Dostawcy zagraniczni z podziałem na państwa w tys. zł

A) Surowce: Zużycie surowców i materiałów ściśle wiąże się z naszą działalnością produkcyjną i jest określone w dokumentacji technologicznej firmy. Dążymy do racjonalnego gospodarowania używanymi zasobami oraz optymalizujemy procesy zakupów materiałów potrzebnych do prowadzenia naszej działalności. W procesie produkcji podstawowym surowcem, przez nas wykorzystywanym jest stal, żeliwo i aluminium.

Struktura zakupów najważniejszych surowców produkcyjnych w Grupie Hydrotor:

	2016	2017
	%	%
Stal	50,06%	50,53%
Aluminium	6,73%	6,08%
Żeliwo	4,10%	4,26%
Uszczelnienia	4,65%	4,36%

Materiał	2016	2017
	[t]	[t]
Stal	3480	3815
Żeliwo	350	330
Aluminium	210	260

B) Energia i paliwa: Łączne zużycie energii (elektryczna i przeliczona cieplna) w Grupie Hydrotor na jednostkę przychodu wyniosło w roku 2017: 0,1407 MWh (0,5067 GJ) na każdy tysiąc złotych sprzedaży. Wskaźnik w roku 2017 był o 11,2% niższy od poziomu z roku 2016 co oznacza znaczne zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw w Grupie oraz o wymiernych korzyściach dla środowiska naturalnego.

Grupa Hydrotor

2016	Ilość	Energia
	t	GJ
Koks	127,84	3451,68
Węgiel	369,09	8858,16
Gaz	90,85	3909,45
Olej napędowy	7,95	310,05
Suma	595,73	16529,34

2017	Ilość	Energia
	t	GJ
Koks	100,82	2722,14
Węgiel	286,00	6864,00
Gaz	120,74	5195,36
Olej napędowy	1,70	66,30
Suma	509,26	14847,80

Grupa Hydrotor

Energia	2016	2017
Elektryczna [MWh]	8863	9018
Elektryczna [GJ]	31908	32465
Ciepłna [MWh]	4502	4075
Ciepłna [GJ]	16209	14669
Całkowita [MWh]	13366	13093
Całkowita [GJ]	48117	47135
Sprzedaż [tys. PLN]	84382	93023
MWh / tys. PLN	0,1584	0,1407
GJ / tys. PLN	0,5702	0,5067

C) Woda: Zużycie wody w procesie produkcyjnym – nawęglania oraz hartowania w zainstalowanej linii hartowniczej IBSEN do powtórnego wykorzystania wody w układzie zamkniętym wykorzystuje się 8m³ wody.

Wodę w głównej mierze w spółce Hydrotor wykorzystuje się do celów sanitarnych i higienicznych.

ZUŻYCIE WODY [m³]	2016 [m3]	2017 [m3]
Łącznie	18683	17479

Intensywność zużycia wody w stosunku do przychodu przedstawia się następująco:

Intensywność zużycia wody [m³/ tys. zł]	2016	2017
Średnia	0,1995	0,1722

Spółki nie posiadają własnych czynnych ujęć wody, a dostawcami wody w Grupie Kapitałowej Hydrotor są:

- Zakład Wodociągów i Kanalizacji Tuchola (Hydrotor)
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji Tuchola (Hydrotorbis)
- Lubańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (Agromet ZEHS)
- Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Więcborku (Wizamor)
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu

Zużycie wody na jednostkę produktu w Grupie Kapitałowej jest niewielkie, a w roku 2017 udało się zmniejszyć jej zużycie o 6,5%.

D) Emisje: W roku 2017 Hydrotor zrealizował modernizację systemu grzewczego w hali produkcyjnej na ulicy Transportowej 5, w Tucholi co zwiększyło efektywność zużycia energii oraz obniżyło jego emisyjność. Także została rozpoczęta modernizacja systemu grzewczego w Hydrotor S.A. Emisje nie są związane bezpośrednio z działalnością produkcyjną lecz z ogrzewaniem budynków.

Modernizacja spowodowała obniżenie zużycia energii oraz emisji Pyłów, Benzopirenu, SOx, NOx, CO oraz CO2.

W roku 2017 aby ograniczyć emisje do atmosfery Agromet ZEHS rozpoczął proces przejścia z ogrzewania poprzez własną kotłownię na ogrzewanie z kotłowni miejskiej.

Grupa Hydrotor - emisje

2016	Sox	Nox	CO	CO2	Pył (zawieszony)	Benzo(α)piren
	kg	kg	t	t	kg	g
Suma	72,53	290,53	19,87	1292,04	88,90	126,45
Ilość / tys. PLN	0,0009	0,0034	0,0002	0,0153	0,0011	0,0015

2017	Sox	Nox	CO	CO2	Pył (zawieszony)	Benzo(α)piren
	kg	kg	t	t	kg	kg
Suma	56,29	264,88	15,36	1066,39	70,51	79,67
Ilość / tys. PLN	0,0006	0,0028	0,0002	0,0115	0,0008	0,0009

Dane bazujące na średnich emisjach z różnych paliw kopalnych: „Wskaźniki emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw, kotły o nominalnej mocy cieplnej do 5 MW.” KOBiZE

E) Ścieki: W spółkach Grupy Hydrotor ilość odprowadzanych ścieków jest praktycznie taka sama, jak ilość wody pobranej. Jedynymi odbiorcami ścieków są lokalne przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji. Ścieki z procesów obróbki galwanicznej są wcześniej neutralizowane w specjalnie do tego zaprojektowanej podczyszczalni ścieków. Raz użyta woda jest z powrotem zawracana do kąpieli chromowej, nie jest spuszczana i utylizowana, co oznacza mniejszą ilość ścieków odprowadzanych do oczyszczalni miejskiej.

F) Odpady: powstałe w toku naszej produkcji odpady możemy podzielić na:

- powstałe w toku procesu technologicznego (m.in. wióry, ścieki, osady);
- pomocnicze (m.in. czyściwo, folia, papier, kartony);
- komunalne.

Spółki kapitałowe wychodząc naprzeciw zagadnieniu ochrony środowiska w kolejnych okresach podejmie się racjonalnemu zagospodarowaniu odpadów. Nasze zaangażowanie w mniejsze

obciążenie środowiska polegać będzie na skorzystaniu z usług profesjonalnych firm zajmujących się od wielu lat administracją odpadów poprodukcyjnych.

ODPADY NIEBEZPIECZNE

[ton]	2016		2017	
	Razem	kg/tys. PLN	Razem	kg/tys. PLN
Kwasy trawiące			0,5	0,0054
Odpady emulsyjne	25,2	0,2986	29,7	0,3193
Sorbenty	8,1	0,0960	7,6	0,0817
Szlamy	1,47	0,0174	6,18	0,0664

ODPADY INNE NIŻ NIEBEZPIECZNE

[ton]	2016		2017	
	Razem	kg/tys. PLN	Razem	kg/tys. PLN
Odpady stal, żeliwo	871,5	10,33	1139,8	12,25
Odpady aluminium	58	0,6873	83,3	0,8955
Opakowania z papieru	5,75	0,0681	5,85	0,0629
Opakowania z tworzyw sztucznych	2,65	0,0314	2,7	0,0290
Złom kawałkowy z obróbki stali, żeliwa	184,4	2,18	154,44	1,66

Poziom generowanych odpadów w stosunku do dochodu w roku 2017 był podobny jak w roku 2016. Różnice wynikają z różnorodności produkcji która powoduje wytwarzanie różnego typu odpadów.

3. Polityki stosowane w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji wraz z opisem ryzyk i zarządzania nimi.

A) Zagadnienia społeczne

Organizacja wspiera różne formy działalności sponsoringowej na rzecz stowarzyszeń, klubów sportowych, organizacji kulturalnych, a także ważnych przedsięwzięć lokalnych. Działalność ta stanowi element misji biznesowej wzmacniając rozpoznawalność firmy oraz budując pozytywny wizerunek grupy.

Działalność sponsoringowa Organizacji realizowana jest w 3 głównych obszarach:

- sponsoring społeczny – wspieranie społeczności lokalnych a w szczególności działań w ramach programów wspierania rodzin, stowarzyszeń diabetyków, osób niepełnosprawnych, emerytów i rencistów;
- sponsoring nauki i wiedzy;
- sponsoring sportowy i kulturowy budujący pozytywny wizerunek Grupy i marek.

Kwoty darowizn wydatkowane przez Organizację na cele społeczne w 2017 roku wyniosły 19,1 tys. zł, natomiast w roku 2016: 6,3 tys. zł. Na sponsoring w ramach działalności klubów sportowych wyniosły zarówno w roku 2017 i 2016 po 10,0 tys. zł.

Hydrotor S.A. z uwagi na status lokalnego największego pracodawcy ma znaczący wpływ na społeczność lokalną. Długoletnie funkcjonowanie na lokalnym rynku spowodowało, że w prawie każdej rodzinie w naszej małej ojczyźnie znajduje się obecny lub emerytowany pracownik firmy.

Spółka Hydrotor mając tę świadomość, stara się aktywnie budować więź ze społecznością poprzez coroczne spotkania Zarządu i Związków Zawodowych z byłymi pracownikami. Także przy obchodzonych jubileuszach istnienia spółek, nie zapomina o tych, którzy wiele lat życia poświęcili pracy dla rozwoju Hydrotoru. Dzieje się to cyklicznie na uroczystych galach i poprzez wyróżnienia imienne, przy współuczestnictwie lokalnych władz samorządowych, wojewódzkich oraz udziale mediów.

Istotnym zagadnieniem dla Organizacji jest współdziałanie ze szkolnictwem. W tym celu nawiązano długoletnią współpracę z Zespołem Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi, z Zespołem Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi, z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych im. Kombatantów Ziemi Lubańskiej w Lubaniu oraz z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych im. Adama Mickiewicza w

Lubaniu. Współpracujemy również z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Więcborku w zakresie organizacji bezpłatnych praktyk zawodowych, obejmowania patronatem poszczególnych klas, oraz udzielenia stypendiów najlepszym uczniom.

W ramach tej współpracy corocznie grono uczniów ma możliwość zapoznać się z zakresem funkcjonowania Organizacji w trakcie corocznych praktyk. Uczniowie w sposób aktywny podczas odbywania stażu praktycznie poznają realia pracy we wszystkich działach firmy: od administracji po produkcję.

Spółki Grupy przeznaczają także środki na zakup sprzętu i dofinansowanie konkursów i imprez organizowanych w szkołach.

Hydrotor uczestniczy w projekcie „Szkoła Zawodowców” realizowanym w ramach Osi Priorytetowej 10 Innowacyjna Edukacja, Działania 10.2 Kształcenie Ogólne i Zawodowe, Poddziałanie 10.2.3 Kształcenie Zawodowe. Projekt ten współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. W ramach tego projektu 9 uczniów Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi odbędą miesięczny staż zawodowy w okresie wakacji w Hydrotor S.A.

Partnerem wiodącym projektu jest Województwo Kujawsko-Pomorskie. Projekt realizowany jest w partnerstwie wraz z 7 partnerami będącymi organami prowadzącymi dla szkół technicznych województwa kujawsko-pomorskiego oraz z Kujawsko-Pomorskim Samorządowym Stowarzyszeniem "Europa Kujaw i Pomorza".

Celem projektu „Szkoła Zawodowców” jest zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów techników, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, udoskonalenie umiejętności i kompetencji młodych ludzi umożliwiające im wejście na rynek pracy, poprawę wizerunku kształcenia i szkolenia zawodowego, promowanie innowacyjności(zajęcia na wyższej uczelni, konkurs wynalazczości, wyjazdy studyjne), wsparcie uczniów techników w zdobywaniu nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych (staże i kursy zawodowe zakończone certyfikatem), poznanie zawodowego języka obcego w stopniu umożliwiającym m.in. zaawansowaną komunikację w wybranych zawodach (innowacyjne zajęcia pozalekcyjne z branżowego języka obcego oraz wyposażenie pracowni językowych w szkołach). Ważnym elementem będą także kursy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli.

Długofalowa współpraca owocuje również korzyścią dla spółek w postaci możliwości poznania i wyszkolenia przyszłych kadr wywodzących się z lokalnej społeczności. W ramach organizowanych

cyklicznie wycieczek uczniowie poznają „od środka” funkcjonowanie największych zakładów produkcyjnych regionu.

Niezależnie od współpracy ze szkołami średnimi, spółki Grupy Hydrotor stwarzają możliwość praktyk i pisania prac dyplomowych studentom szkół wyższych.

Zarządzający Organizacją z przychylnością patrzą na zatrudnienie członków rodzin pracowników z uwagi na fakt, iż buduje się w ten sposób więź mająca na celu większą identyfikację pracowników z Organizacją, tym samym budowanie pozytywnego wizerunku Pracodawcy działającego na rzecz lokalnej społeczności.

Hydrotor S.A. współpracuje w ramach klastra pn. "Wspólnota Wiedzy i Innowacji w Inżynierii Produkcji" w którym koordynatorem jest Polskie Towarzystwo Zarządzania Produkcją. Firma współpracuje też z komitetem CETOP (Europejskim Komitecie ds. Hydrauliki i Pneumatyki) pozwalającą na określenie wielkości polskiego rynku hydrauliki siłowej. Hydrotor S.A. jest też członkiem Konfederacji Lewiatan.

W okresie sprawozdawczym Grupa nie posiadała sformalizowanej polityki w odniesieniu do zagadnień społecznych, jednak w kontekście poszanowania praw człowieka Grupa Hydrotor prowadzi dialog z tymi, na których ma wpływ poprzez swoją działalność. Poprzez prowadzony dialog poznaje opinie i oczekiwania swoich interesariuszy. Przy podejmowaniu decyzji bierze również pod uwagę potencjalne oddziaływanie na społeczności wśród, których funkcjonuje, a dzięki uwzględnianiu uzyskanych opinii i oczekiwań może pozytywnie wpływać na rozwój tych społeczności.

B) Zagadnienia pracownicze

B.1 Wartości i komunikacja

Firmy Grupy Hydrotor w swoim podejściu do biznesu kieruje się zasadami etyki w kontaktach zewnętrznych i wewnętrznych. Aktualnie obowiązujące regulaminy pracy naszych spółek, stworzone są na podstawie Kodeksu Pracy i Rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej, które wyraźnie wskazują na konieczność równego traktowania kobiet i mężczyzn, a także takiego samego odnoszenia się do ludzi bez względu na wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, czy też orientację seksualną.

Swoim pracownikom zapewniamy bezpieczne i higieniczne warunki pracy, szkolenia w zakresie bhp i ppoż. oraz kierujemy ich na badania profilaktyczne. Ponadto nasze przedsiębiorstwo stosuje się do przepisów prawnych odnośnie zatrudniania młodocianych oraz warunków pracy kobiet ciężarnych.

W swojej działalności, przy podejmowaniu strategicznych decyzji, kierujemy się przesłaniem naszej misji, jaką jest:

***„Misją firmy Hydrotor jak i całej Grupy Hydrotor jest
zaspokojenie potrzeb swoich klientów,
udziałowców i pracowników.”***

Świadomość nadrzędnych celów funkcjonowania spółki pozwala nam na budowanie pozytywnych relacji z głównymi interesariuszami oraz dopasowanie procesu produkcji systemu zarządzania jakością do najwyższych standardów obowiązujących w naszej branży.

W okresie sprawozdawczym Grupa stosowała zasady polityki w odniesieniu do zagadnień etyki. Stosowane przez spółki Grupy Hydrotor praktyki w obszarze pracowniczym wykluczają rozróżnienia na płeć, narodowość, rasę, wyznanie, wiek, a także dyskryminację jakiegokolwiek grupy społecznej. Grupa Hydrotor przestrzega praw i obowiązków zapisanych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i stosuje się do uznanych i ratyfikowanych Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy.

W jednej ze Spółek prawa i obowiązki zatrudnionych, w tym przede wszystkim warunki pracy i wynagrodzeń określa Układ Zbiorowy Pracy, którym w raportowanym okresie objęte było 98,7% pracowników. W pozostałych spółkach obowiązują Regulaminy Wynagradzania i Regulaminy Pracy.

Zarządy Spółek prowadzą dialog z przedstawicielami Związków Zakładowych polegający na cyklicznych spotkaniach (przeciętnie raz w kwartale). Rezultaty dialogu i negocjacji ze Związkami Zawodowymi są protokołowane i podpisywane przez przedstawicieli Związków Zawodowych oraz Zarząd.

W Grupie działa osiem związków zawodowych, a średni współczynnik uzwiązkowienia wyniósł odpowiednio 22,56% - 2016, 26,88% - 2017 rok.

B.2 Polityka rekrutacji

Spółki nie opracowały polityki różnorodności, niemniej jednak w znacznej części realizują proces zatrudniania z poszanowaniem zasady równouprawnienia, biorąc pod uwagę kwalifikacje poszczególnych osób, wiedzę i doświadczenie w branży, wymogi krótko i długookresowe Spółki, uwzględniając wymagania i specyfikę danego stanowiska. Spółki stoją na stanowisku, iż głównymi kryteriami wyboru osób sprawujących funkcje w Zarządzie lub w organie nadzoru powinny być umiejętności, profesjonalizm oraz kompetencje kandydata do sprawowania danej funkcji, zarówno płeć, jak i wiek nie są czynnikami wpływającym na proces decyzyjny w tym zakresie.

Grupa Kapitałowa stosuje się do zasady równych szans dla wszystkich pracowników Spółek. W trakcie procesów rekrutacyjnych oraz przy planowaniu ścieżek rozwoju dla pracowników, szczególną uwagę przykładana się do merytorycznych opinii przełożonych, opartych na ocenach umiejętności oraz efektywności przeprowadzonych dla pracowników szkoleń.

Prezesa i Radę Nadzorczą wybiera Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, a akcjonariat Spółki wiodącej jest bardzo rozproszony. Na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy bierze udział około 80 akcjonariuszy i trudno narzucać im z góry określoną politykę w powyższym zakresie. W odniesieniu do kluczowych menadżerów Zarząd w zakresie ich zatrudnienia kieruje się głównie kompetencjami i potencjalną przydatnością na określonym stanowisku.

B.3 Struktura zatrudnienia

Po względem rodzaju umowy o pracę z podziałem wiekowym struktura zatrudnienia przedstawiała się następująco:

	2016			
	czas nieokreślony	w tym kobiet	Czas określony	w tym kobiet
	suma	suma	suma	suma
w tym:				
do 20 r.ż.	0,00	0,00	3,00	0,00
od 21 do 30 r.ż.	38,00	1,00	78,50	9,00
od 31 do 40 r.ż.	103,00	8,00	42,65	12,75
od 41 do 50 r.ż.	139,00	12,00	28,00	11,00
powyżej 50 r.ż.	280,37	26,00	41,75	7,00
Suma	560,37	47,00	193,90	39,75

	2017			
	czas nieokreślony	w tym kobiet	czas określony	w tym kobiet
	suma	suma	suma	suma
w tym:				
do 20 r.ż.	0,00	0,00	2,00	0,00
od 21 do 30 r.ż.	43,00	1,00	70,00	8,00
od 31 do 40 r.ż.	103,00	8,00	43,45	12,75
od 41 do 50 r.ż.	128,75	11,50	39,00	12,00
powyżej 50 r.ż.	279,25	26,00	38,75	7,00
Suma	554,00	46,50	193,20	39,75

- Zatrudnienie ogółem w Grupie Kapitałowej w opisywanym okresie kształtowało się na poziomie 750 osób, z czego zdecydowana większość, około 3/4 stanowili pracownicy zatrudnieni na umowie o pracę na czas nieokreślony. Wskaźnik fluktuacji wyniósł w 2016 – 1,27, a w roku 2017 – 1,17

- Nieznacznie wzrosła liczba zatrudnionych na stałe. W roku 2017, ze względu na zmianę przepisów emerytalnych większa, niż zwykle ilość pracowników przeszła na emeryturę. Były to przeważnie osoby zatrudnione na czas nieokreślony. W ich miejsce zostali zatrudnieni nowi pracownicy (umowy na okres próbny i czas określony), stąd tylko niewielki wzrost zatrudnionych na czas nieokreślony.
- W kolejnych latach polityka Grupy w obszarze pracowniczym zakłada zawieranie więcej umów na czas nieokreślony, a także więcej pracy dla kobiet.

Liczba pracowników w etatach nowozatrudnionych wg typu umowy o pracę (wg. wieku i płci):

2016	czas określony	w tym kobiet	czas nieokreślony	w tym kobiet
w tym:	suma	suma	suma	suma
do 20 r.ż.	2,48	0,00	0,00	0,00
od 21 do 30 r.ż.	16,83	0,00	0,00	0,00
od 31 do 40 r.ż.	6,27	1,10	0,00	0,00
od 41 do 50 r.ż.	4,26	0,00	0,00	0,00
powyżej 50 r.ż.	9,73	0,00	0,00	0,00
Suma	39,57	1,10	0,00	0,00

2017	czas określony	w tym kobiet	czas nieokreślony	w tym kobiet
w tym:	suma	suma	suma	suma
do 20 r.ż.	4,92	0,15	0,00	0,00
od 21 do 30 r.ż.	13,13	1,18	0,00	0,00
od 31 do 40 r.ż.	15,57	3,24	0,00	0,00
od 41 do 50 r.ż.	8,96	1,25	0,00	0,00
powyżej 50 r.ż.	9,04	0,79	0,00	0,00
Suma	51,62	6,61	0,00	0,00

- Pośród nowozatrudnionych pracowników w 2016 r. przeważającą grupą były osoby w przedziale od 21 do 30 roku życia, natomiast w 2017 r osoby w przedziale od 31 do 40 roku życia. W pozostałych kategoriach wiekowych poziom zatrudnienia utrzymywał się na podobnym poziomie, z tym że najmniej stanowiły osoby do 20 roku życia.
- Umowy o pracę rozwiązywane są przeważnie na mocy porozumienia stron.

Liczba pracowników w etatach, którzy odeszli z pracy w raportowanym okresie (wg. wieku i płci)

	2016			
	czas nieokreślony	w tym kobiet	czas określony	w tym kobiet
w tym:	suma	suma	suma	suma
do 20 r.ż.	0,00	0,00	1,53	0,00
od 21 do 30 r.ż.	1,37	0,00	16,76	1,33

od 31 do 40 r.ż.	1,49	0,25	6,60	1,44
od 41 do 50 r.ż.	2,02	0,00	4,15	0,83
powyżej 50 r.ż.	10,09	2,16	6,16	0,58
Suma	14,97	2,41	35,20	4,18

	2017			
	czas nieokreślony	w tym kobiet	czas określony	w tym kobiet
w tym:	suma	suma	suma	suma
do 20 r.ż.	0,00	0,00	1,05	0,00
od 21 do 30 r.ż.	0,00	0,00	16,78	2,28
od 31 do 40 r.ż.	0,00	0,00	8,73	0,75
od 41 do 50 r.ż.	0,00	0,00	3,25	0,00
powyżej 50 r.ż.	22,61	0,94	7,76	0,81
Suma	22,61	0,94	37,57	3,84

- W spółkach Grupy Kapitałowej w okresie 2016-2017 nie było sporów pracowniczych rozpatrywanych przez sądy. Odsetek osób odchodzących z pracy na przełomie ostatnich dwóch lat utrzymywał się na podobnym poziomie.
- Udział niepełnosprawnych w ogóle zatrudnionych, to przeciętnie 9 procent w 2016 i nieznacznie mniej w 2017 r. Spółki były zwolnione z opłat na PFRON i otrzymały dofinansowanie do wynagrodzenia niepełnosprawnych. Najmniejsza ze Spółek nie korzystała z dofinansowań lecz była zwolniona z obowiązku dokonywania wpłat.
- Stosujemy politykę równych szans dla pracowników, którzy mogą doświadczyć różnych trudności życiowych, w szczególności osób niepełnosprawnych. Polityka ta dotyczy również kobiet powracających do pracy po urodzeniu dziecka - w 2016 i 2017 roku 100 procent kobiet powróciło z tej przyczyny na swoje stanowisko pracy, na dotychczasowych warunkach.
- Stosunek przeciętnego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn w latach 2016 – 2017 wzrósł z 0,84 do 0,86.
- Nie zatrudnialiśmy w 2016r. i 2017r. obcokrajowców oraz nie korzystaliśmy z outsourcingu pracowników.

B.4. Rozwój i szkolenia

Spółki organizują lub oddelegowują pracowników na szkolenia oraz kursy i egzaminy uprawniające do pracy na specjalistycznych stanowiskach, również te z zakresu ochrony środowiska, innowacyjnych rozwiązań, dotyczących procesów produkcyjnych i zagadnień związanych z normami ISO.

Pracownicy mogą także skorzystać z dofinansowania do studiów, za pośrednictwem pracodawcy oraz przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.

W latach 2016 i 2017 odpowiednio przeprowadzono ponad 1195 i 1090 godzin szkoleń wewnętrznych oraz 231 i 501 godzin szkoleń zewnętrznych.

Spółki grupy kierują też pracowników na studia podyplomowe.

B.5. Bezpieczeństwo i zdrowie pracowników

W roku 2016 w zakładzie rozpoczęliśmy kampanię, której celem jest promowanie bezpieczeństwa poruszania się na pojazdami osobowymi. Od 2018 będziemy co najmniej raz w roku szkolić komórki, w których wykorzystuje się pojazdy celem przypomnienia o podstawowych zasadach i zagadnieniach dotyczących m.in. czasu pracy, kultury w ruchu drogowym, wpływu napojów zawierających alkohol na to, co może się wydarzyć na drodze.

Podnoszenie świadomości w zakresie bezpieczeństwa ma też odzwierciedlenie w szkoleniu okresowym bhp. Na takim szkoleniu bezwzględnie dbamy o to by tematyka poruszania się i korzystania z pojazdów służbowych była omówiona.

Ilość wypadków przy pracy w Grupie Hydrotor

	Hydrotor		Hydrotor Bis		WPH		Wizamor		Agromet	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Wskaźnik częstości wypadków W_{1000}	3,1	6,0	-	8,9	50,0	-	-	15,9	4,2	12,8
Wskaźnik ciężkości wypadków C_w	42,0	26,5	-	31,0	133,0	-	-	23,0	13,0	28,0

Analizując zdarzenia wypadkowe zaistniałe w latach 2016 i 2017 stwierdzamy, że w tych wypadkach nie stwierdzono odpowiedzialności zakładu za wypadki oraz nie stwierdzono rażącego łamania przepisów BHP. Najczęstsze przyczyny wypadków to zaskoczenie niespodziewanym zdarzeniem i nie zachowanie odpowiedniej ostrożności.

Kluczowe ryzyka dotyczące kwestii pracowniczych skupiają się na zagrożeniach związanych z zapewnieniem odpowiedniego środowiska pracy. W celu wyeliminowania zagrożeń podejmowane są

odpowiednie środki, aby zapewnić pracownikom bezpieczeństwo przeciwpożarowe, prawidłowy stan higieniczno-sanitarny w pomieszczeniach pracy, poziomy stężenia pyłów i czynników chemicznych oraz poziom hałasu poniżej dopuszczalnych norm, a także zapewnić odpowiednie oświetlenie, czy też temperaturę w miejscu pracy.

Zapobieganie ryzykom z tym związanym odbywa się poprzez monitorowanie środowiska pracy, a także okresowe kontrolowanie poszczególnych stężeń i stanu urządzeń.

Istotnym dla działania naszej firmy jest również ryzyko utraty kluczowych pracowników, a także ryzyko związane z trudnościami w znalezieniu właściwych kandydatów do pracy. Spółka na bieżąco monitoruje kwalifikacje pracowników oraz poziom wynagrodzeń na lokalnym rynku pracy.

ZIDENTYFIKOWANE RYZYKA SPOŁECZNE I ŚRODOWISKOWE

Ryzyka	Poziom	Opis
Ryzyko niskiej skuteczności rekrutacji	Wysoki	Ze względu na rynek pracownika w coraz większym stopniu są trudności z pozyskaniem wykwalifikowanych pracowników
Ryzyko zwiększonej rotacji	Wysoki	Niedobór pracowników spowodował większą presję na wynagrodzenia oraz zwiększył ryzyko odejść, zwłaszcza wykwalifikowanych pracowników
Wzrost znaczenia etyki i zapewnienia praw człowieka w łańcuchu dostaw	Niski	Ze względu na wzrost świadomości oraz wymogi naszych klientów zwiększa się presja na etykę oraz prawa człowieka.
Wzrost znaczenia ekologii w łańcuchu dostaw	Niski	W ostatnich latach rosną wymogi dotyczące środowiska naturalnego, dotyczy to wzrostu udziału w łańcuchu dostaw firm posiadających certyfikaty środowiskowe np. ISO 14001

C. Poszanowanie praw człowieka i przeciwdziałanie korupcji

C.1. Poszanowanie praw człowieka

W Grupie Hydrotor poszanowanie praw człowieka traktowane jest jako wartość kluczowa, która wpisana jest w działalność wszystkich wchodzących w jej skład spółek. Szanujące praw każdego człowieka postępowanie jest dla całej organizacji nie mniej ważne jak osiągnięte przez nią wyniki finansowe. Dlatego postępowania z pracownikami oraz wszystkimi interesariuszami prowadzone są zgodnie z misją każdej z firm, i realizowane w zgodzie z prawami człowieka, powszechnie przyjętymi standardami etycznymi, a także odzwierciedlają zasady wynikające z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz innych uznanych międzynarodowych norm.

Jest to określone w misji firmy, i dba o to zarząd, pracownicy jak i działające w spółkach związki zawodowe.

Żadne organy spółek oraz czynniki społeczne działające w firmach nie odnotowały skarg na nie przestrzeganie praw człowieka.

Obecnie Organizacja jest w trakcie sformalizowania polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka.

C.2. Przeciwdziałanie korupcji

Jako jedna z czołowych grup kapitałowych w branży, Organizacja działająca zgodnie z zasadami odpowiedzialnego biznesu, Grupa Hydrotor – korzystając ze swojej pozycji – podejmuje działania promujące standardy etyczne oraz postępowanie zgodne z etyką biznesową na wszystkich szczeblach i we wszystkich miejscach działalności firmy. Grupa Hydrotor pragnie oferować najlepszą jakość produktów i usług w sposób odpowiedzialny, dlatego też wymaga od pracowników i swoich dostawców przestrzegania etycznego postępowania i prowadzenia działalności zgodnie z etyką biznesową oraz z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Działając w sposób otwarty i transparentny dokłada wszelkich starań do promowania i zapewniania etycznego podejścia oraz do zwalczania wszelkich praktyk korupcyjnych.

Potencjalne obszary biznesowe narażone na działania korupcyjne podlegają ciągłym weryfikacją ze strony organów korporacyjnych: Zarządu, Rady Nadzorczej i Zgromadzenia Akcjonariuszy. Nieformalnym kontrolerem tego zakresu nieprawidłowości są też pracownicy będący akcjonariuszami, którzy realizując działalność operacyjną, mogą być blisko zjawisk będących potencjalnie narażonych na działalność korupcyjną Na rok 2018 przewidywane jest wprowadzenie sformalizowanej polityki antykorupcyjnej.

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2017 roku w Hydrotor S.A. nie stwierdzono przypadków związanych z korupcją i żadnymi naruszeniami w tym zakresie.

D. Środowisko naturalne

Główna siedziba działalności Organizacji zlokalizowana jest w województwie kujawsko – pomorskim w Tucholi. W pobliżu Tucholi utworzono Tucholski Park Krajobrazowy, który obejmuje swymi granicami południowo-wschodnią część zwartego kompleksu Borów Tucholskich o powierzchni 36.983 ha.

Źródłami powodującymi powstanie ryzyka są działania, aktywność ludzka powodująca wprowadzanie do środowiska substancji chemicznych, a także innych uciążliwości takich jak hałas czy promieniowanie nie- i jonizujące.

Kwestie środowiskowe są również uwzględniane, jako kluczowe w mapie ryzyka korporacyjnego. W naszej Organizacji identyfikujemy grupę następujących ryzyk środowiskowych:

- ✓ ryzyko związane z zaostrzaniem standardów i regulacji prawnych w zakresie norm prawa ochrony środowiska i obowiązkiem uzyskania pozwoleń na korzystanie ze środowiska
- ✓ ryzyko związane z zagospodarowaniem odpadów wytworzonych w procesach produkcyjnych
- ✓ ryzyko inwestycyjne związane z bliskością obszarów chronionych.

Działalność gospodarcza naszej Organizacji nie ma bezpośredniego wpływu na siedliska naturalne, obszary chronionego krajobrazu oraz rezerwy przyrody.

Z uwagi na powyższe Organizacja nie dokonuje badań monitoringu środowiskowego. W przypadku prowadzonych nowych inwestycji związanych z infrastrukturą, projekty konsultowane są i oceniane pod kątem środowiskowym przez lokalne i centralne instytucje odpowiedzialne za aspekt związany z bezpośrednim, czy też pośrednim wpływem na bioróżnorodność. W latach 2011 – 2017 Hydrotor dwukrotnie uzyskiwał pozytywną ocenę dla planowanych działań inwestycyjnych, mających lokalizację na terenie spółki, wydanych przez Urząd Miejski w Tucholi oraz Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Według opinii tych instytucji planowane przedsięwzięcia zrealizowane zostały poza wyznaczonymi, mającymi znaczenie dla Wspólnoty oraz projektowanymi przekazanymi do Komisji Europejskiej obszarami Natura 2000. Z uwagi na charakter, zakres, skalę i lokalizację inwestycji, instytucje nie przewidują, aby jej oddziaływanie miało znacząco negatywny wpływ na obszary Natura 2000.

Nasza Organizacja świadoma zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia środowiska, stawia sobie za zadanie podjęcie działań, które pozwolą na minimalizację negatywnego wpływu działalności spółek na środowisko naturalne. W celu jego zmniejszenia zapewnimy wprowadzenie dodatkowych procedur bezpieczeństwa oraz zastosujemy urządzenia, które pozwolą na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, wprowadzimy pomocnicze rozwiązania technologiczne o odpowiednich standardach.

W planowanych na kolejne lata działaniach inwestycyjnych w ramach infrastruktury i technologii, będących podstawą działalności Organizacji, zakłada się ograniczenie ewentualnego negatywnego wpływu na środowisko w postaci modernizacji systemów grzewczych oraz szeregu działań rozłożonych na kolejne lata które pozwolą obniżyć energochłonność działań spółki.

W trosce o efektywność środowiskową Grupa Hydrotor na bieżąco monitoruje także pozostałe procesy produkcyjne i optymalizuje swoją działalność w zakresie zużycia poszczególnych surowców, energii oraz gospodarki odpadami.

Nasze produkty to głównie elementy hydrauliki siłowej, w których głównym czynnikiem hydraulicznym jest olej hydrauliczny. Może być on zagrożeniem dla środowiska w przypadku powstania nieszczelności w naszych produktach. Dbamy o to aby produkty te od fazy projektowania, produkcji, kontroli zapewniały właściwą szczelność. Realizujemy projektowanie przy pomocy programów CAD, wytwarzane przy pomocy programów CAM i wysoko specjalizowanych maszyn (głównie CNC) z należytą dbałością aby do tych przecieków nie dochodziło. System kontroli jakości nadzoruje proces produkcyjny przy pomocy wysoko wyspecjalizowanych narzędzi pomiarowych. W latach 2016 – 2017 roku problem nieszczelności wystąpił w 0,01% produktów firmy, a każdy zgłoszony przypadek jest analizowany w ramach postępowania reklamacyjnego.

4. Istotność aspektów niefinansowych

Lista poniżej ukazuje najważniejsze aspekty raportowania niefinansowego, które dla Grupy Hydrotor mają największy wpływ zarówno na działania oraz wyniki, jak i na otoczenie:

Aspekt	Istotność wewnątrz Organizacji	Istotność na zewnątrz organizacji
Aspekt pracowniczy	TAK	NIE
Bezpieczeństwo i higiena pracy	TAK	NIE
Zgodność z regulacjami	TAK	NIE
Aspekt społeczny	TAK	TAK
Społeczności lokalne	TAK	TAK
Zapobieganie korupcji	TAK	TAK
Gospodarka odpadami i minimalizowanie ich ilości	TAK	TAK
Poziom zużycia energii oraz surowców oraz efektywność	TAK	TAK

Tuchola dnia 18.04.2018

Członek Zarządu

Wiesław Wruck

Prezes

Wacław Kropiński